

نیاز یا عدم نیاز به قانون گذاری جدید در برخورد کیفری با عدم رعایت حجاب شرعی
اگر لایحه عفاف و حجاب تصویب نشود، چه برخورد قانونی با افراد فاقد حجاب شرعی ممکن است؟
تدوین: دکتر جواد جاویدنیا قاضی دادگستری ۱۶ خرداد ۱۴۰۲

فهرست مطالب

- الف) بزه لباس پوشیدن و آرایش خلاف شرع و یا موجب ترویج فساد و هتک عفت عمومی ۲
- الف-۱) درجه مجازات و صلاحیت رسیدگی مراجع قضایی ۲
- الف-۲) حدود اختیار ضابطان دادگستری ۲
- الف-۳) قابلیت صدور حکم به مجازاتهای تکمیلی علاوه بر مجازات اصلی ۳
- الف-۴) قابلیت تعلیق تعقیب ۴
- الف-۵) قابلیت تعویق صدور حکم ۴
- الف-۶) قابلیت تعلیق اجرای مجازات ۵
- ب) بزه ظاهر شدن زنان بدون حجاب شرعی در معابر و انظار عمومی ۵
- ب-۱) درجه مجازات و صلاحیت رسیدگی مراجع قضایی ۶
- ب-۲) حدود اختیار ضابطان دادگستری ۶
- ب-۳) قابلیت تعیین مجازات جایگزین حبس ۶
- ب-۳) قابلیت تبدیل مجازات حبس به جزای نقدی تا ۳۳ میلیون ریال ۶
- ب-۵) قابلیت مجازات تکمیلی، تعلیق تعقیب و مجازات و تعویق صدور حکم ۶
- ج) بررسی مجازات حضور برهنه در انظار و اماکن عمومی ۷
- د) بررسی مجازات اقدامات بندهای قبل در فضای مجازی ۷
- ه) بررسی قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر ۷
- و) بررسی امکان رصد و دادرسی الکترونیکی پرونده های بدحجابی ۸
- و) بررسی امکان برخورد با ترک فعلهای مدیران دستگاهها در مقابله با عدم رعایت حجاب شرعی ۸

باسمه تعالی

با عنایت به مطرح شدن لایحه «حمایت از فرهنگ عفاف و حجاب» و به منظور دستیابی به نوع تأثیر این لایحه یا هر قانون جدید در این حوزه و اهداف تنظیم کنندگان آن لایحه و نیز اهداف افرادی که عدم برخورد با این پدیده را به فقدان قانون مناسب نسبت می دهند، ابتدا ضرورت دارد وضعیت فعلی قوانین و راهکارهایی که برای مقابله کیفری با موضوع عدم رعایت حجاب شرعی وجود دارد، بررسی شود.

با بررسی دقیق مواد قانونی مشاهده می شود که مطابق با قوانین فعلی طیف گسترده ای از تدابیر انتظامی و قضایی برای برخورد مؤثر با کشف حجاب و فراتر از آن پوششها و آرایشهای خلاف شرع وجود دارد. لیکن همانگونه که مقام معظم رهبری فرمودند، در کشور سند و قانون خوب کم نداریم. بلکه مدیران جهادی لازم است تا این قوانین را اجرایی و عملیاتی نمایند. در نقدی که متعاقباً منتشر خواهیم کرد، به صورت مستند و مستدل کاملاً مشخص خواهد شد که متأسفانه لایحه عفاف و حجاب به رغم برخی نکات مثبت، بیشترین کارکردش تقلیل توان دستگاه قضایی و انتظامی در برخورد با این پدیده است. به عبارت بهتر هر گونه طرح و لایحه که سطح اختیارات قضایی و انتظامی موجود را در برخورد با عدم رعایت حجاب شرعی از سطح موجود کاهش دهد، باید در صداقت یا آگاهی تدوین کنندگان یا حامیان آن کاملاً شک کرد.

الف) بزه لباس پوشیدن و آرایش خلاف شرع و یا موجب ترویج فساد و هتک عفت عمومی

مطابق با ماده ۴ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و مجازات فروشندگان لباسهایی که استفاده از آنها در ملاء عام خلاف شرع است و یا عفت عمومی را جریحه دار می کند مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۲۸: «کسانی که در انظار عمومی وضع پوشیدن لباس و آرایش آنان خلاف شرع و یا موجب ترویج فساد و یا هتک عفت عمومی باشد، توقیف [بازداشت] و خارج از نوبت در دادگاه صالح محاکمه و حسب مورد به یکی از مجازاتهای مذکور در ماده ۲ محکوم می گردند»؛ مجازاتهای ماده ۲ این قانون عبارتند از: «۱- تذکر و ارشاد ۲- توبیخ و سرزنش ۳- تهدید ۴- تا ۲۰ ضربه شلاق یا جریمه نقدی از ۸/۰۰۰/۰۰۰ تا ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ۵- تا ۲۰ ضربه شلاق یا جریمه نقدی از ۸/۰۰۰/۰۰۰ تا ۶۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال؛ دادگاه با توجه به شرایط و حالات مجرم دفعات و زمان و مکان وقوع جرم و دیگر مقتضیات، مجرم را به یکی از مجازاتهای مذکور محکوم می نماید»

الف-۱) درجه مجازات و صلاحیت رسیدگی مراجع قضایی

هر چند در نگاه اول این مجازات ها رتبه بندی شده است و به نظر می رسد مرحله اول تذکر و ارشاد و مرحله دوم توبیخ و سرزنش و ... باید موضوع حکم قرار گیرد و به ویژه بندهای ۴ و ۵ مجازات بیشترین استدلال را نزدیک به ذهن می کند، اما توضیح ذیل ماده نشان می دهد که قاضی اختیار را دارد که حتی در مرحله اول به لحاظ اثرات نامطلوب جرم و مثلاً اقدام به جرم در اماکن مقدسه و با برنامه ریزی و سازماندهی قبلی، مجازات اشد را در نظر بگیرد. بنابراین ردیف پنجم مجازات ملاک تشخیص درجه جرم است و مجازات موصوف با عنایت به میزان شلاق، مطابق با ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ از نوع درجه ۶ محسوب می شود و بدوا در دادسرا و سپس در دادگاه کیفری ۲ یا دادگاههای بخش در تمام شهرها و بخشهای کشور قابل رسیدگی هستند.

الف-۲) حدود اختیار ضابطان دادگستری

با توجه به اینکه ماده ۴۵ قانون آیین دادرسی کیفری جرم مشهود را جرمی دانسته است که «در مرئی و منظر ضابطان دادگستری واقع شود یا مأموران یادشده بلافاصله در محل وقوع جرم حضور یابند و یا آثار جرم را بلافاصله پس از وقوع مشاهده کنند»، بی شک بزه موصوف جزء جرایم مشهود است.

بر اساس ماده ۴۴ قانون یادشده «ضابطان دادگستری درباره جرایم مشهود، تمام اقدامات لازم را به منظور حفظ آلات، ادوات، آثار، علائم و ادله وقوع جرم و جلوگیری از فرار یا مخفی شدن متهم و یا تبانی، به عمل می آورند، تحقیقات لازم را انجام می دهند و بلافاصله نتایج و مدارک به دست آمده را به اطلاع دادستان می رسانند. همچنین چنانچه شاهد یا مطلعی در صحنه وقوع جرم حضور داشته باشد؛ اسم، نشانی، شماره تلفن و سایر مشخصات ایشان را أخذ و در پرونده درج می کنند». همچنین در مورد بزه «لباس پوشیدن و آرایش خلاف شرع و یا موجب ترویج فساد و هتک عفت عمومی» که با توجه به شیوه پوشش و آرایش فرد، کاملاً برای ضابط قابل احراز است، ضابطان موظفند متهم را در اجرای مواد ۴۴ و ۴۶ همان قانون بازداشت کنند و فوراً به دادسرا معرفی نمایند. لازم به ذکر است مطابق با تبصره ماده ۵ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴ «اماکنی که بدون تجسس در معرض دید عموم قرار می گیرند، مانند قسمت های مشترک آپارتمان ها، هتل ها، بیمارستان ها و نیز وسایل نقلیه مشمول حریم خصوصی نیست» و ارتکاب جرم در آنها مصداق ارتکاب جرم مشهود است.

الف-۳) قابلیت صدور حکم به مجازاتهای تکمیلی علاوه بر مجازات اصلی

مطابق با ماده ۲۳ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ «دادگاه می تواند» مرتکب این جرم را علاوه بر یکی از مجازاتهای یادشده به **مدت حداکثر دو سال**، «با رعایت شرایط مقرر در این قانون، متناسب با جرم ارتكابی و خصوصیات وی به یک یا چند مجازات از مجازاتهای تکمیلی بندها و تبصره های این ماده محکوم نماید:

الف- اقامت اجباری در محل معین

ب- منع از اقامت در محل یا محل های معین

پ- منع از اشتغال به شغل، حرفه یا کار معین

ت- انفصال از خدمات دولتی و عمومی

ث- منع از رانندگی با وسایل نقلیه موتوری و یا تصدی وسایل موتوری

ج- منع از داشتن دسته چک و یا اصدار اسناد تجارتي

چ- منع از حمل سلاح

ح- منع از خروج اتباع ایران از کشور

خ- اخراج بیگانگان از کشور

د- الزام به خدمات عمومی

ذ- منع از عضویت در احزاب، گروهها و دستجات سیاسی یا اجتماعی

ر- توقیف وسایل ارتکاب جرم یا رسانه یا مؤسسه دخیل در ارتکاب جرم

ز- الزام به یادگیری حرفه، شغل یا کار معین

ژ- الزام به تحصیل

س- انتشار حکم محکومیت قطعی

مطابق با ماده ۲۴ همان قانون نیز «چنانچه محکوم طی مدت اجرای مجازات تکمیلی، مفاد حکم را رعایت ننماید، دادگاه صادرکننده حکم به پیشنهاد قاضی اجرای احکام برای بار اول مدت مجازات تکمیلی مندرج در حکم را تا یک سوم افزایش می دهد

و در صورت تکرار، بقیه مدت محکومیت را به حبس یا جزای نقدی درجه هفت (سی میلیون ریال تا شصت میلیون ریال) یا هشت (تا سی میلیون ریال) تبدیل می‌کند».

الف-۴) قابلیت تعلیق تعقیب

مطابق با ماده ۸۱ قانون آیین دادرسی کیفری در این جرم دادستان می‌تواند پس از اخذ موافقت متهم و در صورت ضرورت با اخذ تأمین متناسب، تعقیب وی را از شش ماه تا دو سال معلق کند. در این صورت، دادستان متهم را حسب مورد، مکلف به اجرای برخی از دستورهای زیر می‌کند:

- الف - ارائه خدمات به بزه دیده در جهت رفع یا کاهش آثار زیان بار مادی یا معنوی ناشی از جرم با رضایت بزه دیده
 - ب- ترک اعتیاد از طریق مراجعه به پزشک، درمانگاه، بیمارستان و یا به هر طریق دیگر، حداکثر ظرف شش ماه
 - پ - خودداری از اشتغال به کار یا حرفه معین، حداکثر به مدت یک سال
 - ت - خودداری از رفت و آمد به محل یا مکان معین، حداکثر به مدت یک سال
 - ث - معرفی خود در زمان های معین به شخص یا مقامی به تعیین دادستان، حداکثر به مدت یک سال
 - ج - انجام دادن کار در ایام یا ساعات معین در مؤسسات عمومی یا عام المنفعه با تعیین دادستان، حداکثر به مدت یک سال
 - چ - شرکت در کلاس ها یا جلسات آموزشی، فرهنگی و حرفه‌ای در ایام و ساعات معین حداکثر، به مدت یک سال
 - ح - عدم اقدام به رانندگی با وسایل نقلیه موتوری و تحویل دادن گواهینامه، حداکثر به مدت یک سال
 - خ - عدم حمل سلاح دارای مجوز یا استفاده از آن، حداکثر به مدت یک سال
 - د - عدم ارتباط و ملاقات با شرکاء جرم و بزه دیده به تعیین دادستان، برای مدت معین
 - ذ - ممنوعیت خروج از کشور و تحویل دادن گذرنامه با اعلام مراتب به مراجع مربوط، حداکثر به مدت شش ماه
- مطابق با تبصره ۱ همان ماده در صورتی که متهم در مدت تعلیق مرتکب جرم دیگری شود یا دستورهای مقام قضایی را اجراء نکند، قرار تعلیق، لغو خواهد شد.

الف-۵) قابلیت تعویق صدور حکم

مطابق با ماده ۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ در این جرم «دادگاه می‌تواند پس از احراز مجرمیت متهم با ملاحظه وضعیت فردی، خانوادگی و اجتماعی و سوابق و اوضاع و احوالی که موجب ارتکاب جرم گردیده است در صورت وجود شرایط زیر صدور حکم را به مدت شش ماه تا دو سال به تعویق اندازد:

- الف- وجود جهات تخفیف
 - ب- پیش‌بینی اصلاح مرتکب
 - پ- جبران ضرر و زیان یا برقراری ترتیبات جبران
 - ت- فقدان سابقه کیفری مؤثر
- مطابق با ماده ۴۱ همان قانون «تعویق به شکل ساده یا مراقبتی است». بدین شکل که «در تعویق ساده مرتکب به طور کتبی متعهد می‌گردد، در مدت تعیین شده به وسیله دادگاه، مرتکب جرمی نشود و از نحوه رفتار وی پیش‌بینی شود که در آینده نیز مرتکب جرم نمی‌شود» و «در تعویق مراقبتی علاوه بر شرایط تعویق ساده، مرتکب متعهد می‌گردد دستورها و تدابیر مقرر شده به وسیله دادگاه را در مدت تعویق رعایت کند یا به موقع اجراء گذارد».

ماده ۴۲ قانون موصوف تدابیر تعویق مراقبتی را به صورت ذیل برشمرده است:

الف- حضور به موقع در زمان و مکان تعیین شده توسط مقام قضائی یا مددکار اجتماعی ناظر

ب- ارائه اطلاعات و اسناد و مدارک تسهیل کننده نظارت بر اجرای تعهدات محکوم برای مددکار اجتماعی

پ- اعلام هرگونه تغییر شغل، اقامتگاه یا جابه‌جایی در مدت کمتر از پانزده روز و ارائه گزارشی از آن به مددکار اجتماعی

ت- کسب اجازه از مقام قضائی به منظور مسافرت به خارج از کشور»

ماده ۴۳ نیز مقرر داشته است که «در تعویق مراقبتی، دادگاه صادرکننده قرار می‌تواند با توجه به جرم ارتكابی و خصوصیات

مرتکب و شرایط زندگی او به نحوی که در زندگی وی یا خانواده‌اش اختلال اساسی و عمده ایجاد نکند مرتکب را به اجرای یک

یا چند مورد از دستورهای زیر در مدت تعویق، ملزم نماید:

الف- حرفه‌آموزی یا اشتغال به حرفه‌ای خاص

ب- اقامت یا عدم اقامت در مکان معین

پ- درمان بیماری یا ترک اعتیاد

ت- پرداخت نفقه افراد واجب‌النفقه

ث- خودداری از تصدی کلیه یا برخی از وسایل نقلیه موتوری

ج- خودداری از فعالیت حرفه‌ای مرتبط با جرم ارتكابی یا استفاده از وسایل مؤثر در آن

چ- خودداری از ارتباط و معاشرت با شرکا یا معاونان جرم یا دیگر اشخاص از قبیل بزه‌دیده به تشخیص دادگاه

ح- گذراندن دوره یا دوره‌های خاص آموزش و یادگیری مهارت‌های اساسی زندگی یا شرکت در دوره‌های تربیتی، اخلاقی،

مذهبی، تحصیلی یا ورزشی»

وفق ماده ۴۴ قانون مذکور اگر در مدت تعویق، فرد مرتکب جرم جدید شود، «دادگاه به لغو قرار تعویق اقدام و حکم محکومیت

صادر می‌کند. در صورت عدم اجرای دستورهای دادگاه، قاضی می‌تواند برای یک بار تا نصف مدت مقرر در قرار به مدت تعویق

اضافه یا حکم محکومیت صادر کند».

الف-۶) قابلیت تعلیق اجرای مجازات

بر اساس مواد ۴۶ و ۴۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ در مورد مرتکبین این جرم در صورت وجود شرایط مقرر برای

تعویق صدور حکم به شرح بند قبل، اجرای تمام یا قسمتی از مجازات را از یک تا پنج سال به صورت ساده یا مراقبتی معلق نماید.

به حکم ماده ۵۴ همان قانون هرگاه محکوم از تاریخ صدور قرار تا پایان مدت تعلیق، مرتکب جرم جدیدی شود یا دستورات

مقرر در تعلیق مراقبتی را اجرا ننماید، همانند تعویق مراقبتی اقدام خواهد شد.

ب) بزه ظاهر شدن زنان بدون حجاب شرعی در معابر و انظار عمومی

مطابق با تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی (کتاب تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵ «زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و انظار

عمومی ظاهر شوند به حبس از ده روز تا دو ماه و یا از دو تا ده میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد».

ب-۱) درجه مجازات و صلاحیت رسیدگی مراجع قضایی

این مجازات مطابق با ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ از نوع درجه ۸ محسوب می شود و در دادگاههای کیفری ۲ و نیز دادگاههای بخش در تمام شهرها و بخشهای کشور قابل رسیدگی هستند.

ب-۲) حدود اختیار ضابطان دادگستری

حدود اختیار ضابطان در این بزه نیز همانند بزه قبل و مطابق با بند «الف-۲» قسمت قبل است. الا اینکه در این بزه می بایست متهم بلافاصله پس از بازداشت به دادگاه کیفری ۲ معرفی شود.

ب-۳) قابلیت تعیین مجازات جایگزین حبس

مطابق با مواد ۶۴ و ۶۵ قانون مجازات اسلامی قاضی اختیار دارد بر مبنای حبس تعیین شده ماده، به جای جزای نقدی مندرج در ماده موصوف، **حداکثر دو نوع** از مجازات های جایگزین حبس تعیین نماید.

مطابق با ماده ۶۴ همان قانون «مجازات های جایگزین حبس عبارت از دوره مراقبت، خدمات عمومی رایگان، جزای نقدی، جزای نقدی روزانه و محرومیت از حقوق اجتماعی» است که «با ملاحظه نوع جرم و کیفیت ارتکاب آن، آثار ناشی از جرم، سن، مهارت، وضعیت، شخصیت و سابقه مجرم، وضعیت بزه دیده و سایر اوضاع و احوال، تعیین و اجراء می شود».

مطابق با ماده ۸۳ قانون مجازات اسلامی ناظر به ماده ۴۳ همان قانون، دادگاه می تواند شخص مرتکب را به جای حبس یا جزای نقدی تا شش ماه به تحمل دوره مراقبت محکوم نماید که در این دوره مراقبت موظف خواهد شد یک یا چند دستور از موارد مندرج در تعویق مراقبتی به شرح بند «الف-۴» را انجام دهد.

مجازات جایگزین حبس دیگری که در این مورد قابل صدور است، مطابق با ماده ۸۴ همان قانون خدمات عمومی رایگان تا ۲۷۰ ساعت است.

نوع دیگر از مجازات جایگزین حبس که قاضی اختیار دارد برای این جرم در نظر بگیرد، جزای نقدی روزانه است که مطابق با ماده ۸۵ قانون یادشده از یک هشتم تا یک چهارم در آمد روزانه تا یکصد و هشتاد روز قابل تعیین است.

آخرین نوع از مجازات جایگزین حبس، مطابق ماده ۸۶ قانون موصوف، جزای نقدی جایگزین حبس تا **پانزده میلیون ریال** است که نسبت به جزای نقدی اصلی مندرج در ماده سقف آن بیشتر است (مبلغی که چند نفر از بازیگران به آن محکوم شدند)

ب-۳) قابلیت تبدیل مجازات حبس به جزای نقدی تا ۳۳ میلیون ریال

مطابق با بند ۱ ماده ۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین و اصلاح آن به موجب ردیف ۲۷ جدول شماره ۱۶ تعرفه های درآمدهای موضوع جدول شماره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲ مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۲۴، مجازات حبس مندرج در این ماده را قاضی می تواند به مجازات جزای نقدی از سه میلیون و سیصد هزار ریال تا ۳۳ میلیون ریال تبدیل کند.

ب-۵) قابلیت مجازات تکمیلی، تعلیق تعقیب و مجازات و تعویق صدور حکم

آنچه در بندهای «الف-۲» تا «الف-۵» قسمت قبل آمد در خصوص این عمل مجرمانه نیز ساری و جاری است.

ج) بررسی مجازات حضور برهنه در انظار و اماکن عمومی

حضور برهنه در انظار و اماکن عمومی (اعم از برهنگی کامل یا غیرکامل - البته بیش از صرف کشف حجاب و نپوشاندن موی سر و نیز اعم از اینکه مرتکب زن باشد یا مرد - در قوانین کشور، مستقیماً جرم انگاری نشده اند؛ اما این امر به معنای آن نیست که این امر جرم نیست. لیکن در تطبیق عمل با قانون ممکن است اختلاف نظرهایی حاصل شود.

این عمل قابل تطبیق با دو عنوان قانونی ذکر شده بالا هست. اما علاوه بر آنها ممکن است مشمول عناوین قانونی ذیل نیز واقع شود:

- تظاهر علنی به عمل حرام در انظار و اماکن عمومی و معابر دارای مجازات حبس از ده روز تا دو ماه یا تا (۷۴) ضربه شلاق (موضوع ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی (کتاب تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵)
- تشویق به فساد یا فحشاء یا فراهم آوردن موجبات آن دارای مجازات حبس از یک تا ده سال (موضوع بند «ب» ماده ۶۳۹ قانون مجازات اسلامی (کتاب تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵)

د) بررسی مجازات اقدامات بندهای قبل در فضای مجازی

به نظر می رسد در شرایط حاضر و با توجه به قوانین مصوب در خصوص فضای مجازی کشور، در خصوص لباس پوشیدن و آرایش خلاف شرع، مقرر خاصی در قانون جرایم رایانه ای نداریم، اما به حکم ماده ۷۸۰ قانون مجازات اسلامی (کتاب تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵، اعمال موصوف با همان قوانین سابق قابل مجازات خواهند بود.

اما در خصوص نمایش تصاویر برهنه کامل (مستهجن) یا نیمه برهنه (مبتدل) قوانین ذیل در فضای مجازی حاکمیت دارند. البته قابلیت مجازات تکمیلی، تعلیق تعقیب و مجازات و تعویق صدور حکم، همچنین مجازات جایگزین حبس در مورد این جرایم به جای خود باقیست:

ردیف	عناوین مجرمانه	ماده	مجازات			درجه قانونی مجازات	صلاحیت
			حبس	جزای نقدی بر مبنای میلیون ریال	سایر		
۱	انتشار، توزیع یا معامله محتویات مستهجن یا نگهداری و تولید و ذخیره به انگیزه تجارت یا افساد	۷۴۲	۹۱ روز تا ۲ سال	۱۵ تا ۱۰۰	یا هر دو	۶	دادسرا
۲	انتشار، توزیع یا معامله محتویات مبتدل یا نگهداری و تولید و ذخیره به انگیزه تجارت یا افساد	۷۴۲ (تبصره ۱)	۹۱ روز	۱۵	---	۷	دادگاه
۳	ارسال محتویات مستهجن به کمتر از ده نفر	۷۴۲ (تبصره ۲)	---	۵ تا ۲۰	---	۸	دادگاه
۴	حرفه قراردادادن یا ارتکاب سازمان یافته انتشار، توزیع یا معامله محتویات مستهجن یا نگهداری و تولید و ذخیره به انگیزه تجارت یا افساد	۷۴۲ (تبصره ۳)	۲ سال	۱۰۰	هر دو	۶	دادسرا

ه) بررسی قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر

مطابق با ماده ۴ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر «مراتب امر به معروف و نهی از منکر، قلبی، زبانی، نوشتاری و عملی است که مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و مرتبه عملی آن در موارد و حدودی که قوانین مقرر کرده تنها وظیفه دولت است».

مطابق با تبصره (۳) ماده (۱) قانون حمایت قضائی از بسیج اصلاحی ۱۳۹۴ «ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای مرتبه عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند».

(و) بررسی امکان رصد و دادرسی الکترونیکی پرونده های بدحجابی

به منظور کاهش حداکثری برخوردها و درگیریهای فیزیکی با افراد بی حجاب در جامعه و پرهیز از ایجاد تنش و درگیری، ضمن تأکید بر ضرورت برخورد نیروی انتظامی با رفتارهای هنجارشکنانه و ظاهر شدن برهنه و یا نیمه برهنه در انظار عمومی و با توجه به وجود امکان تعیین هویت افراد مبتنی بر طرحهای نظارت الکترونیکی نیروی انتظامی، این امکان وجود دارد که نیروی انتظامی با استفاده از سامانه های نظارتی و در صورت امکان به کارگیری ناظران مردمی، افرادی که مبادرت به کشف حجاب می کنند را شناسایی و مشخصات آنها را به همراه مستندات مربوطه در اختیار قوه قضائیه قرار دهد.

دادگستری هر شهر، ضمن اختصاص یک شعبه الکترونیکی به این امر، ضمن ثبت و ضبط مستندات، اقدام به تشکیل پرونده قضایی برای فرد می کند.

چنانچه متهم در سامانه ثنا ثبت نام کرده باشد، ابلاغ الکترونیکی برای حضور در جلسه الکترونیکی دادگاه برای وی صادر می شود. در صورتی که متهم فاقد سامانه ثنا باشد، از طریق سامانه پیامکی ابلاغیه جهت حضور در جلسه الکترونیکی ارسال می شود و به صورت فیزیکی نیز ابلاغیه برای فرد ارسال می شود.

شعبه مربوطه جلسه الکترونیکی تشکیل و ضمن تفهیم عواقب قانونی تکرار جرم، حکم محکومیت لازم برای فرد به صورت حضوری یا غیابی صادر می کند.

حکم صادره در مواردی که دارای مجازات درجه ۸ باشد، با توجه به قطعیت به قید فوریت ابلاغ و اجرای احکام نیز نسبت به اجرای حکم اقدام می کند.

چنانچه نیروی انتظامی موفق به شناسایی و تعیین هویت شخص نشود، ضمن ثبت و ضبط موارد تخلف، اقدامات لازم نسبت به شناسایی متهمان انجام خواهد داد.

امکان اخذ تعهد از متهم و استفاده از تأسیسات تعلیق تعقیب و مجازات و تعویق صدور حکم از این طریق میسر است.

(و) بررسی امکان برخورد با ترک فعلهای مدیران دستگاهها در مقابله با عدم رعایت حجاب شرعی

یکی از مهمترین راهکارهای مقابله با گسترش پوشش های خلاف شرع، برخوردهای اداری و سازمانی و صنفی با این پدیده است و در این راستا مقابله با ترک فعلهای مدیران و متصدیان واحدهای صنفی بسیار حائز اهمیت است.

در خصوص واحدهای صنفی وزارت صنعت معدن و تجارت از طریق هیاتهای نظارت امکان نظارت و اقدامات جدی دارند. اما ماده ۱۸ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مدیران دستگاههای اجرایی و مؤسسات و شرکتهای خصوصی و مراکز خدمات عمومی و اماکن عمومی و واحدهای صنفی را موظف به رعایت این قانون دانسته است.

مقررات مختلف مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی که به حکم مقام معظم رهبری در حکم قانون و لازم الاجرا هستند، همچنین مصوبات ستاد امر به معروف و نهی از منکر که به حکم تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون یادشده لازم الاجرا هستند، دلالت بر ضرورت برخورد با کارکنان و مراجعان فاقد پوشش و حجاب شرعی دارد.

مدیران دستگاههای اجرایی مکلفند با موارد عدم رعایت حجاب شرعی در چارچوب قانون تخلفات اداری برخورد کنند. قوه قضائیه این امکان را دارد که در مورد دستگاههای دولتی از طریق سازمان بازرسی کل کشور به این ترک فعلها رسیدگی نماید و تذکرات لازم بدهد و در صورت استنکاف مسئولان مربوطه، مطابق با مواد ۹ و ۱۰ قانون سازمان بازرسی کل کشور، نسبت به مستنکف اعلام جرم کند.